

Academicianul Valeriu RUDIC – savant, microbiolog și inventator remarcabil

Cel care-i chemat să realizeze lucruri mari într-un anumit domeniu știe aceasta în chip tainic înlăuntrul său, încă din tinerețe, și își îndreaptă activitatea într-acolo, ca albinele la clădirea stupului lor.

(Schopenhauer, Aphor, 5,48)

Născut la 18 februarie 1947 în s.Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, după absolvirea școlii medii este admis la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, la Facultatea de Medicină generală, pe care o absolvă cu mențiune în 1971. Viitorul academician Valeriu Rudic și-a început calea spre glorie în cadrul Catedrei de microbiologie, virusologie și imunologie, fiind admis în doctorantură.

Dragostea față de microbiologie și de munca de cercetător a fost implantată domnului Rudic de învățătorul său, ilustrul savant, profesorul universitar, omul emerit – Valentin Nikitin.

La începutul anilor 70 tânărul doctorand a avut curajul să studieze o problemă de o valoare deosebită și în zilele noastre – holera, realizând investigații nu numai pe tulpini saprofite, dar și pe culturi patogene.

În rezultatul multor căutări, experiențe, cercetări și analize a fost elaborată o metodă nouă, complexă și rapidă de diagnostic a holerei, care a fost confirmată și aprobată cu succes pe tulpini patogene de vibrioni clasici și *el-tor* în or. Stavropol, la Stația unională de cercetări științifice în domeniul infecțiilor extrem de periculoase. Cu o capacitate de muncă de invidiat, a finalizat volumul prevăzut de investigații înainte de termen și în 1974 susține cu succes teza de doctor în medicină.

Tânărul savant ar fi atins aceleași înălțimi în știință, dacă ar fi fost angajat al catedrei, însă situația și soarta l-a îndreptat, pe un termen scurt, la Institutul de Igienă și Epidemiologie, iar mai apoi a fost angajat titular în cadrul Universității de Stat din Moldova, la Catedra de biologie vegetală, unde trece prin toate etapele de creștere ca pedagog și savant: asistent, lector superior, conferențiar, profesor universitar.

În anii 1982-1983 s-a aflat la Universitatea Berkeley din California (SUA), unde a început o serie de investigații având ca obiect de studiu algele verzi-albastre.

Fiind transferat la Academia de Științe a Moldovei în 1991, a evoluat succesiv de la funcția de director interimar al Secției de microbiologie la cea de director-fondator al Institutului de Microbiologie, iar din 2006 - director al Institutului de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM.

Putem afirma cu certitudine că domnul academician Valeriu Rudic este cea mai proeminentă personalitate din știința moldavă. În domeniile microbiologiei și biotehnologiei îl putem considera un Pasteur al Moldovei.

Pentru rezultate remarcabile în știință poartă titlul de Om Emerit, Laureat al Premiului de Stat, este decorat cu Ordinul Gloria Muncii, Ordinul Republicii și cu Medalia *Nicolae Testemițanu*.

Domnul academician Valeriu Rudic este fondatorul unei noi direcții științifice: sinteza orientată a substanțelor bioactive de către microorganisme și elaborarea tehnologiilor de obținere a produselor microbiene valoroase, inclusiv forme medicamentoase destinate utilizării în industriile: farmaceutică, alimentară, microbiologică etc.

Domnia sa a formulat criteriile de selectare a tulpinilor de microorganisme ca obiecte biotehnologice, a obținut tulpini noi înalt producătoare de substanțe biologice active și a propus o serie de procedee noi de cultivare și obținere a biomasei cu un conținut chimic prognozat.

Drept dovadă elocventă a reușitei științifice combinate cu reușita profesorală poate fi considerată școala științifică a academicianului Rudic în ficobiotehnologie. Sub conducerea dumnealui au fost elaborate și susținute 45 teze de doctor, inclusiv 9 de doctor habilitat.

Savantul Valeriu Rudic este autor a peste 1300 lucrări științifice, inclusiv 9 monografii, 16 manuale, brevete - circa 300, importanța cărora a fost înalt apreciată cu numeroase medalii și distincții la Saloanele Internaționale de Inventică. Colecția inventatorului V. Rudic numără astăzi 198 medalii de aur, 81 de argint și 34 de bronz, obținute la Bruxelles, Pittsburgh, Geneva, Iași, Cluj-Napoca, Sofia, Casablanca, Zagreb, Budapesta, Londra, București, Manila, Moscova, Seul, Su Zhou, Bangkok, Sevastopol, Chișinău.

Distincțiile internaționale - Ordinul Meritul European, Cavaler al Marii Cruci al Ordinului Sf. Andrei (Scoția) și ai Marii Cruci Sf. Ioan (Malta), Comandor al Ordinului *Merrite de l'invention* din Belgia, Ordinul *Courtoisie Europeine* (Comunitatea Europeană), Ordinul *Pro-meritus Grand Prix* (Comunitatea Europeană), Ordinul European de Merit în Inovație - sunt o dovadă elocventă a meritelor domnului academician în știința mondială.

Pe drept cuvânt, ne putem mândri cu o asemenea personalitate, care poate fi aliniată la iluștrii savanți ai neamului - lingvistul Eugen Coșeriu, istoricul Nicolae Iorga etc.

Multitudinea și complexitatea activității academicianului Valeriu Rudic este impresionabilă și ne oferă un exemplu de sacrificiu suprem întru dezvoltarea microbiologiei.

Mulți ani prosperi, Domnule Valeriu RUDIC!

Cu profund și deosebit respect,
colegii consiliul de redacție al Revistei
științifice *One Health & Risk Management*